

Sygn. akt VIII U 154/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 1 kwietnia 2014 r. w Gliwicach

sprawy M. Z. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o zapłatę zaległych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy

na skutek odwołania M. Z. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 5 grudnia 2013 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. VII U 154/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 grudnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. określił wysokość należności z tytułu składek za okres od czerwca 2009 roku do marca 2013 roku obciążających M. Z. (1). Zaległość z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne wyniosła 25 199,50 złotych plus 7722 złotych z tytułu odsetek, z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne – 11 129,99 złotych plus 3407 złotych odsetek, na Fundusz Pracy 2214,49 złotych plus 661 złotych odsetek. Z uzasadnienia decyzji wynika, że ubezpieczony nie brał udziału w postępowaniu przed organem rentowym, a podstawą wydania decyzji jest art. 48 ust. 1 w związku z art. 32 i 83 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych.

M. Z. (1) w odwołaniu zarzucił naruszenie art. 7 kpa w związku z art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 48b w związku z art. 34 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 23 tej ustawy w zakresie zobowiązania do uiszczenia odsetek oraz 107 kpa poprzez niewskazania dowodów na których organ rentowy oparł swoją decyzję. Wskazał, że w dniu 4 stycznia 2013 roku organ rentowy wydał decyzję, w której ustalił, że M. Z. (1) nie podlega jako pracownik płatnika składek spółki (...) ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu.

Zarzucał, że podczas zgłoszenia do ubezpieczeń organ rentowy nie wnosił zastrzeżeń do podstawy ubezpieczenia i wymiaru składek. Przytoczył treść wyroku SN z dnia 28 marca 2012 roku sygn. II UK 170/11.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, ponieważ decyzje o niepodleganiu przez M. Z. (1) ubezpieczeniom społecznym jako pracownika i podleganiu tym ubezpieczeniom jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą są prawomocne. Zaskarżona decyzja stanowi jedynie ustalenie zaległości z tytułu składek M. Z. (1) jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W marcu 2004 roku została zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością . Obecnie współnikami spółki są M. Z. (1) i J. S. (1) (od listopada 2013). Organem uprawnionym do reprezentacji spółki jest zarząd. Zarząd jest jednoosobowy i prezesem jest M. Z. (1).

W decyzji z dnia 7 stycznia 2013 roku organ rentowy stwierdził, że M. Z. (1) jako pracownik u płatnika składek spółki (...) nie podlega od 1 lutego 2010 roku obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu. Organ rentowy ustalił, że podstawą zgłoszenia do ubezpieczeń w lutym 2010 roku była umowa o pracę z dnia 25 stycznia 2010 roku zawarta pomiędzy (...) sp. z o.o. reprezentowaną przez M. Z. (1) a M. Z. (1) jako pracownikiem. Na podstawie tej umowy ubezpieczony miał wykonywać pracę na stanowisku prezesa w wymiarze 1/4 etatu z wynagrodzeniem 330 złotych miesięcznie. Z tego tytułu ubezpieczony opłacał składki. Organ rentowy uznał, że umowa o pracę jest nieważna. Decyzja została wysłana na ten sam adres dla M. Z. (2) i spółki (...). Została odebrana przez J. S. (2) – teścia odwołującego. Nie zostało wniesione odwołanie.

W dniu 15 kwietnia 2013 roku wydano kolejną decyzję o objęciu M. Z. (1) jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność, będącej współnikiem jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością , obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnemu, rentowymi wypadkowemu od dnia 2 czerwca 2009 roku do 5 marca 2013 roku. Ta decyzja została odebrana przez J. S. (1) – konkubinę ubezpieczonego . Nie wniesiono od tej decyzji odwołania.

W listopadzie 2013 roku wszczęto postępowanie w sprawie wymiaru składek. Ubezpieczony wyjaśnił w piśmie z dnia 25 listopada 2011 roku, że w roku 2010 dokonał zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych od czerwca 2009 jako pracownik. Postąpił zgodnie z informacją uzyskaną w ZUS i w biurze rachunkowym. Opłacił składki należne z tytułu zawartej umowy o pracę. Gdyby wówczas zwrócono uwagę na treść złożonych deklaracji i umowę o pracę, to błąd zostałby wówczas usunięty i nie zachodziłaby konieczność opłacania odsetek za zwłokę. Dopiero w doku 2013 organ rentowy zakwestionował podstawę opłacania składek. Okazało się , że składki były odprowadzane na konto spółki (...). Konto osobiste M. Z. (1) zostało dopiero utworzone w dniu 5 listopada 2013 roku . Przeksięgowanie składek jest możliwe tylko na wniosek spółki albo odwołującego. Obecnie musi ponosić konsekwencje błędu pracownika organu rentowego.

Organ rentowy wydał w dniu 5 grudnia 2013 roku zaskarżoną decyzję ustalając wysokość zadłużenia M. Z. (1) jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą za okres od czerwca 2009 roku. Nie uwzględniono uiszczonych składek z tytułu zatrudnienia , ponieważ do dnia wydania decyzji nie wpłynęły deklaracje korygujące.

W dniu 10 września 2012 roku M. Z. (1) został przyjęty do szpitala z powodu krwotoku podpajęczynówkowego . W dniu 14 września 2012 roku przeżył zabieg operacyjny zaklipsowania tętniaka . Został wypisany w dniu 3 października 2010 roku. Występowały u niego zaburzenia równowagi i spowolnienie psychoruchowe. Z powodu choroby ubezpieczony nie domagał się świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Spółka nadal działała. Do dnia wydania wyroku zaburzenia równowagi utrzymywały się. Ubezpieczony przyznał, że nie złożył odwołań od decyzji ZUS ze stycznia 2013 i kwietnia 2013 roku . Nie wskazał żadnych okoliczności usprawiedliwiających uchybienie terminu. Przedłożona dokumentacja lekarska i zachowanie ubezpieczonego na rozprawie nie wskazują na brak możliwości rozeznania znaczenia swoich działań.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie akt organu rentowego – wypisu z KRS, dowodów doręczeń decyzji z dni 4 stycznia 2013 roku, 15 kwietnia 2013 roku, wypisu ze szpitala, przesłuchania ubezpieczonego. Dowody nie budzą wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje:

Ubezpieczony w odwołaniu w zasadzie nie kwestionuje wysokości zaległości, ale domaga się zmiany decyzji twierdząc, że dług powstał z winy pracowników organu rentowego, którzy udzielili mu błędnych informacji co do podlegania ubezpieczeniom społecznym i obowiązku opłacania składek.

Podstawą wydania decyzji były przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych. Ustawa ta przewiduje odpowiedzialność organu rentowego w ściśle określonych wypadkach (art. 85 ustawy o s.u.s.) i nie nakłada obowiązku pouczenia o obowiązkach ciężących na potencjalnych płatnikach składek. Nie ma również obowiązku bieżącego weryfikowania wszystkich złożonych dokumentów przy zgłoszeniu do ubezpieczenia. Zarzut spóźnionego zarzutu nieważności umowy o pracę i nieprawidłowego zgłoszenia do ubezpieczenia jest pozbawiony podstawy prawnej.

Sąd ubezpieczeń społecznych związany jest treścią zaskarżonej decyzji. Decyzja z dnia 5 grudnia 2013 roku dotyczy wysokości zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy. Podstawa objęcia ubezpieczonego tymi ubezpieczeniami została przesądzona prawomocnymi decyzjami z dni 4 stycznia 2013 roku i 15 kwietnia 2013 roku. Z uwagi na fakt, że M. Z. (1) we wrześniu 2012 przebywał w szpitalu, sąd ustalał przyczyny niezaskarżenia tych decyzji. Ubezpieczony nie wykazał, że przyczyną beczynności w zaskarżeniu decyzji były jakieś nadzwyczajne okoliczności. Udar pozostawił upośledzenie ruchowe, ale nie są one na tyle nasilone, by uniemożliwiły poruszanie się i załatwianie ważnych spraw życiowych. Ponadto sąd uznał, że nawet w przypadku wzruszenia tych decyzji, stan prawny nie uległby zmianie. Ustalono bowiem w sposób bezsporny, że spółka (...) cały czas funkcjonowała, ubezpieczony zawarł sam ze sobą umowę o pracę, co skutkuje nieważnością tej umowy, więc jako prezes jednoosobowej spółki był osobą prowadzącą pozarolniczą działalność. (druga wspólniczka spółki została ujawniona w KRS w listopadzie 2013 roku).

Zgodnie z art. 6. ust. 1. pkt 5 obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają ...osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.. Podstawą wymiaru składek osób prowadzących pozarolniczą działalność została ustalona w art. 18 ust. 8 ustawy o s.u.s.. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku. Organ rentowy ustalając wysokość zadłużenia z tytułu składek zastosował ten przepis..Obowiązek opłacania składek na fundusz pracy wynika z art. 32 ustawy o s.u.s., a składek na ubezpieczenie zdrowotne z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.),

Nie można podzielić stanowiska odwołującego, że skoro do zwłoki w zapłacie składek doszło z winy organu rentowego, to bezpodstawne jest ustalenie wysokości odsetek. Obowiązek ubezpieczenia społecznego osób prowadzących działalność gospodarczą powstaje z mocy prawa, a nie na podstawie decyzji. Zobowiązanie do opłacania składek z zasady powstaje z chwilą rejestracji działalności gospodarczej, a składki winny być opłacane w wysokości przewidzianej prawem przez ustawodawcę. Obowiązek naliczania odsetek jest niezależny od okoliczności powstania zaległości i woli stron. Takie jest ustalone orzecznictwo sądowe w zakresie należności publicznoprawnych - podatków i składek na ubezpieczenia społeczne.(wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach III AUa 1760/06, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi III AUa 306/13, Wyrok Sądu Najwyższego II UK 327/12, oraz bogate orzecznictwo sądów administracyjnych.) Art. 23 ust. 1 ustawy o s.u.s. przewiduje odpowiednie stosowanie przepisów ordynacji podatkowej

(Od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.).).

Sąd przyjął, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa. Nie podzielił zarzutów zawartych w odwołaniu. Organ rentowy wyjaśnił wszystkie okoliczności niezbędne do wydania decyzji, O odsetkach orzekł zgodnie z obowiązującymi przepisami. Odwołujący zwrócił uwagę na naruszenie przepisów kpa przy wydawaniu decyzji. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 stycznia 2013 roku sygn. II UK 164/12 zajął stanowisko, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd powszechny nie jest uprawniony do orzekania o nieważności decyzji administracyjnej, ale rozpoznaje istotę sprawy, którą stanowi istnienie (nieistnienie) wynikającego z przepisów prawa materialnego określonego prawa lub zobowiązania stwierdzonego wadliwą decyzją organu rentowego.

Skoro ubezpieczony w spornym okresie był osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą, to jest zobowiązany do opłacenia składek z tego tytułu. Podstawę wydania decyzji z dnia 5 grudnia 2013 roku stanowiły nie tylko przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, ale również decyzja z dnia 15 kwietnia 2013 roku. Wyrok wydano na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc.

(-) SSO Teresa Kalinka